

Telegraful Român

Organ național-bisericesc.

Intemeiat în 1853 de

Str. Șaguna 8

Andrei Șaguna

APARE SĂPTĂMĂNAL

2 ex. (Of.)

Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Sibiu

Abonamente:
Un an 800 Lei. — Șase luni 400 Lei. — Trei luni
200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000 Lei. —
Pentru America 3 Dolari.
Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe
se adresează Redacției Telegraful Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nerancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor:
cm. pătrat 10 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiile
se adresează Administrației ziarului Telegraful
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

CUVÂNTAREA

rostită de I. P. Sf. Sa Mitropolitul nostru NICOLAE
la deschiderea Adunării generale a Sindicatului zia-
riștilor din Ardeal și Banat (30 Ianuarie 1944)

Cu multă bucurie am venit să
particip la Adunarea generală a Sin-
dicatului ziaristilor din Ardeal și
Banat și mărturisesc că în mijlocul
reprezentanților presei mă simt acasă,
ca unul care în viața mea am făcut
parte din rândurile lor.

A spus cineva că sfântul Apo-
stol Pavel, dacă ar fi trăit în zilele
noastre, s'ar fi făcut gazetar. Pri-
mesc această afirmație, dar cu o re-
stricție. Eu nu cred că marele Apo-
stol al lui Hristos ar renunța la
imensele avantagii ale contactului
personal cu cei cărora li se adre-
sează, la puterea cuceritoare a cu-
vântului viu și la farmecul care se
desprinde din prezența personală a
cuvântătorului. Sfântul Apostol Pavel
era un mult mai bun cunoscător de
oameni ca să fi renunțat la toate
aceste avantagii.

Totuși cred că Apostolul nea-
murilor ar fi profitat din belșug de
acest instrument de analiză și răs-
pândire a tuturor ideilor generoase
și nobile, care este presa.

Eu cred că în misiunea lui de
gazetar sf. Pavel ar turna tot elanul
sufletului său impetuos, toată înflă-
cărata sa credință în Domnul și
Mântuitorul nostru Iisus Hristos pre-
făcând această misiune într'un veri-
tabil apostolat.

Cum ar lucra sfântul Pavel în-
tr-o redacție actuală, așa trebuie să
lucreze toți gazetarii noștri. Străda-
niile lor de fiecare zi trebuie să fie
închinare exclusiv marelui nostru ideal
național. Pe el să-l coboare în adâncul
sufletului lor și prin scrisul lor in-
triripat să-l propovăduiască tuturor
Românilor, ajutându-i să răscăla până
în cele mai ferite colțuri și până în cele
mai modeste colibe, ca să se cuminece
din potirul lui toți fiii neamului și
prin această împărtășire să se înfăp-
tuiască acea solidaritate și acea
strângere a rândurilor națiunii ro-
mâne în jurul steagului aspirațiilor
noastre, care este cheazășia cea dintâi
a izbânzii ce o dorim! Numai astfel
vom putea să înfruntăm cu curaj și
nădejdi de nebiruit toate încercările
prin cari trecem azi. (Aplauze).

Așa și-au înțeles jertfelnicii ga-
zetari ardeleni de altă dată misiunea
lor, și așa și-o înțeleg și succesorii
lor actuali.

Sunt deosebit de fericit că în
vremea din urmă s'a ridicat dintre
noi un număr însemnat de scriitori
și ziaristi, cari aici în Ardeal, în
presa din Capitală și dincolo de ne-
norocita linie despărțitoare de frați
dau glas dreptelor noastre năzuinți
naționale. Consimțim întru totul cu
graiurile lor și ținem să afirmăm, în

auzul lumii întregi, că nu vom re-
nunța nici când la drepturile sfinte
ale neamului nostru (Aplauze fre-
netice). Pentru ele trăim și pentru
înfăptuirea lor integrală suntem gata
să aducem cele mai mari jertfe
(Aplauze). Un neam nu trăiește din
renunțări, ci din afirmarea bărbă-
tească a drepturilor ce i se cuvin
(Asistența aplaudă îndelung ridicân-
du-se din scaune). Cerem drept in-
tegral la libertate, într'un stat na-
țional, pentru toți fiii neamului no-
stru (Aplauze). La atâta se reduce
dreptul nostru de sine'nțele: să pu-
tem trăi laolaltă toți Românii. Și,

pentru dobândirea lui, suntem decizi
să ducem lupta până la capăt.

Presa are, în această privință,
îndoita misiune de a infuza tuturor
fiilor neamului curajul faptelor mari
și al hotărârilor decisive, și de-a ne
chema la jertfă pe toți.

În numele Bisericii pe care o
păstoresc și care și-a ales în toată
bunăvremea cuvintele de îmbărbătare
și mângâiere ca banii cei buni, în
numele acestei Biserici care n'a re-
cunoscut nici când arbitrarile gra-
niți despărțitoare de frați, care ocro-
tește sufletul neamului și se roagă
de sâng Părintelui ceresc ca Româ-
nii de pretutindenea să fie iarăși
întruniți laolaltă, pentru totdeauna,
împărtășesc arhieresti binecuvântări
ziariștilor noștri și invoc ajutorul lui
Dumnezeu asupra lucrărilor acestei
adunări (Ovații).

(După notele luate de pâr. Gr. T. Marcu)

MISIUNEA PRESEI

În zilele de 29—30 Ianuarie s'a
ținut la Sibiu Congresul anual al ga-
zetarilor grupați în «Sindicatul zia-
riștilor din Ardeal și Banat», cu o par-
ticipare numeroasă și selectă de
membri și de public sibian. La se-
dinta festivă din Sala Prefecturii au
luat parte și au rostit cuvântări re-
marcabile I. P. Sf. Mitropolit Nicolae
și dl general comandant de armată
Nicolae Macici. În tot decursul con-
gresului s'au creat momente de me-
ditație serioasă asupra rosturilor pre-
sei și asupra misiunii ziaristilor.

Dl prof. univ. Onisifor Ghibu
și-a încheiat reprivirea asupra presei
ardelene din trecut printr-o serie de
concluzii referitoare la măsurile ce se
impun pentru reînălțarea presei ac-
tuale la nivelul etic și la funcția na-
țională serioasă pe care a avut-o zia-
ristica Ardealului înainte de 1918.

Deosebit de judicioase și pline
de cumințenie au fost îndemnurile pe
cari le-a adresat ziaristilor cu această
ocazie dl Dr. Simeon Mitea, ajutorul
de primar al Municipiului Sibiu, din
a cărui cuvântare publicăm în acest
număr al foii partea care are o va-
loare durabilă.

Iar de pe buzele dlui rector Dr.
Iuliu Hațeganu au sburat la un mo-
ment dat cuvintele pline de adevăr:
«Cuvântul și scrisul sunt de origine
dumnezească, așadar nu e îngăduit
să se uzeze de ele decât în scop de
zidire a sufletelor».

S'a spus că presa este a patra
putere din Stat. Dictonul nu sesizează
însă decât o parte din însemnătatea ei.

Presa e un factor uluitor de de-
terminant în viața spirituală a ome-
nirii. Ea poate fi dezastruoasă pentru
sufletul omenirii, dar poate fi și un
mijloc de prim ordin în redresarea
spirituală și morală. Gânditori de
seamă (un Hermann Sauer de pildă)
consideră gazeta vinovată de toată

superficializarea omului modern, care
se pretinde că știe toate, judecă toate,
gândește fugitiv asupra oricărei che-
stiuni, propriu zis nu mai gândește,
ci și însușește de-a gata opiniile ga-
zetarului și așa, în numele unui ra-
ționalism vulgar, respinge marile și
tainicele adevăruri religioase și morale.

De fapt presa a avut de cele
mai multe ori acest efect. Dar ea
poate fi și altfel și a fost uneori fo-
lositoare sufletelor. În orice caz acest
mijloc de difuzare a ideilor între oa-
meni nu mai poate fi desființat și
critica lui nu mai poate urmări ținta
de a-l suprima, ci de a-l face cu ade-
vărat un factor de zidire sufletească
și de progres spiritual sănătos.

Desigur ziarul nu va mai renunța
niciodată la răspândirea știrilor. E prea
adâncă în om curiozitatea de-a ști ce
se întâmplă, ca să nu îndorească a-i fi
satisfăcută. Și apoi fiecare om e așe-
zat de Dumnezeu într'un anumit timp
și deci are să crească în spirit asimil-
ând substanța eternă din învălișurile
evenimentelor efemere, contimpo-
rane lui.

Dar este absolut necesar ca
ziarul, acest important instrument de
relații între oameni, să fie scos din
zona lui de indiferență și de irres-
ponsabilitate morală și investit serios
cu rolul de educator.

Omenirea nu poate trăi fără cre-
dință și fără etică. Ziarul, care influ-
ențează decisiv asupra stărilor de su-
flet ale omenirii, nu poate să deser-
vească aceste temelii ale societății.

Ziarul, prin faptul că e citit de
o mulțime de oameni, sporește uni-
tatea de cuget și de simțiri între ei.
El este cheag între oameni, iar în
această privință merge pe o linie pa-
ralelă cu creștinismul. Dar dată fiind
această funcție nobilă a lui, nu e în-
găduit să ducă pe oameni spre o so-
lidaritate întemeiată pe neadevăruri.

Dacă i se șoptesc mereu omului la
ureche aceleași idei, el ajunge de nu
mai poate cugeta liber și se fanati-
zează într-o mentalitate unilaterală,
într-o vraje rea. Ziarul nu trebuie să
uzeze de puterea sa pentru a fa-
fanatiza masele în neadevăruri prin
prezentări false sau trunchiate ale rea-
lității. În acest caz un ziar nu face
decât să fanatizeze o anumită grupă
de oameni împotriva altor grupe cari
cetesc alte ziare.

Ziarul trebuie să aibă orizontul
larg, armonios și să respecte temeliile
morale absolut necesare pentru exis-
tența sănătoasă a mulțimilor

Poate se va ajunge odată la acea
stare când cel ce vrea să devină zia-
rist va trebui să fi dat probe puter-
nice nu numai de destoinicie stati-
stică, ci de credință tare și de mo-
ralitate neclintită. Atunci ziarul va
deveni un instrument de valoare ho-
tărătoare pentru progresul omenirii
în pace și în duh.

D. STĂNILOAE

Cuvântarea

dlui Simion Mitea, ajutorul de
primar al Sibiului, la Congresul
ziariștilor

Domnilor ziaristi,

Vați ales o profesiune frumoasă,
pentru care, desigur, ați simțit o vocație
irezistibilă, dar, în același timp, ea este și
foarte grea. În adevăr, ce este mai fru-
mos și mai plăcut de cât să știți că, în
continuu mii și mii de persoane își citesc
și își împărtășesc gândurile, ideile și sen-
timentele, scrise într-o într-o formă clară
și pe înțelesul tuturor? Dăruirea aceasta
de sine în fiecare frază tipărită produce
cea mai mare satisfacție pe seama au-
torului. Dvs. sunteți, de bună seamă, cei
mai indicați să verificați acest adevăr.
Omul este fericit numai în măsura, în
care constată singur că este util sau
indispensabil semenilor săi. Din acest
punct de vedere, gazetarii sunt, cu
adevărat, privilegiați.

Dar, meseria Dvs. este și foarte
grea, pentru că e plină de răspundere
morală.

În adevăr, administratorii și jude-
cătorii, cari sunt coloana vertebrală a
statului, lucrează la umbra și adăpostul
legilor. D-Voastre ziaristi, însă, nu aveți
la îndemână altceva decât propria Dvs.
conștiință și judecată, în marea operă de
îndrumare a opiniei publice. A ști ce,
cum, când și unde să spui, prin scris,
nației, ceea ce trebuie spus, mie mi se pare
un lucru foarte dificil. Căci, ziarul nu
poate fi numai un Monitor Oficial sau
o cronică, ce înregistrează întâmplările
cari survin într-o societate la un moment
dat sau într'un anumit interval de timp,
ci el trebuie să fie și călăuza sigură
indicând drumul, pe care va merge po-
porul. Profesiunea de ziarist nu este o
meserie ca oricare alta, care asigură
existența aceluia care o exercită, ci ea
constitue o veritabilă misiune de apostol
înaintea mergătoare, destinată a pre-
găti căile viitorului. Aceasta a fost, de
altminteri, nota caracteristică de totdea-
una a presei române din Ardeal și acea-

stă notă să o păstrați și pe mai departe în scrisul Dvs. cotidian.

Fii la nivelul înaltașilor!

Căutați să răspândiți în păturile largi ale ale poporului nostru optimismul sănătos, în ce privește viitorul neamului românesc. În acest scop cercetați neîntrerupt Sf. Scriptură și difuzați, prin slova scrisă, în orașe ca și la sate, sublimale învățături eterne cari au format țaria de granit a strămoșilor noștri, făcându-i să supraviețuiască, robust la trup și la minte, dealungul veacurilor cu toată vitregia vremurilor. Credința în Dumnezeu ne va întări și pe noi cei de astăzi, pentru că să putem ajunge la limanul mântuirii chiar dacă ar fi mai aspre vremurile prin care vom trece.

Insistați asupra necesității unei solidarități reale și depline a românilor pe toate țărmurile: pe țărmul vieții sociale, politice, economice, profesionale, familiare, etc. Românul să înțeleagă, odată mai mult, că singurul prieten sincer și devotat, la bine și la rău, rămâne tot românul, frate de tradiții, obiceiuri, limbă, aspirații din orice clasă socială ar face parte. Similis similibus gaudet!

Învățați-i, cu deosebire pe români să aibă încredere în ei înșiși și în conducătorii lor, dela modestul primar din satul natal, până la cel mai înalt funcționar al statului. Prejudicata de odinioară, că românul nu poate fi inginer medic, avocat, profesor, funcționar, etc' bun, aparține exclusiv trecutului. Românul a făcut, de mult, dovada peremptorie a întregii sale priceperi și capacități de muncă, care îl face propriu să îmbrățișeze orice îndeletnicire și să desfășoare orice activitate afirmându-se ca un factor primordial de cultură și civilizație.

Combateți, apoi diferitele plăgi și în special a avorturilor criminale, care amenință nația cu degenerarea. Nu șovăiți de asemenea, de a recomanda românilor să se abțină dela căsătoriile mixte, cari, de cele mai multe ori, introduc în sânul vieții familiare sociale românești, mărul discordiei și al desagregării sigure.

Iată câteva sugestii date la întâmplare. Dar câte nu s'ar putea rosti într'un congres de presă!

Rămâne ca dvs. prin experiența, cultura și iubirea de patrie, să hrăniți neîncetat sufletul nației cu acelea elemente de esență superioară, cari compun patrimoniul spiritual, permanent și specific al neamului nostru. Rolul Dvs. în această privință nu este limitat decât de patriotismul și conștiința Dvs. curată, iar prezența Dvs. efectivă la posturile de răspundere este mai mult simțită astăzi când neamul nostru românesc este din nou constrâns de împrejurări istorice să-și dea tributul de sânge pentru triumful dreptății în lume și pentru realizarea unității sale politice.

Cu aceste sentimente, în numele cetățenilor Municipiului Sibiu, urez Onor. Congres spor deplin în lucrările ce va întreprinde pentru fericirea membrilor săi și a Țării.

Nr. 13868/943

(7) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei Felsa—Adămuș, din protopoplatul Târnava, se publică concurs cu termen de 30 zile.

Beneficiile sunt:

1. Salar dela Stat, conform calificărilor.

2. Sesiune parohială bună și lângă sat în mărime de 22 jugăre 800 stj. p. arător.

3. De locuință se va îngriji parohia în comuna Adămuș.

Parohia se întregeste prin numire din partea Consiliului arhiepiscopesc, cu un preot destoinic.

Cererile însoțite de actele necesare se vor înainta la Consiliul arhiepiscopesc în Sibiu.

Sibiu, din ședința secției bisericești, a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 4 Ianuarie 1944.

Consiliul arhiepiscopesc

„Dragă frate de departe“

Un eminent gazetar ardelean scria nu de mult, într'un articol de sinteză privitor la personalitatea și opera Chiriariului nostru, că I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului, „în interiorul țării, vizitează mai des decât credem și mult mai des decât știm pe răniți Neamului și lagărele prizonierilor, vindecând răni trupăști și risipind îndoilei sufletești prin untelemnul milei creștine. Nici nu s'ar putea să fie altfel, pentru că Vlădica Ardealului este totdeauna acolo unde luptă și sângerează inima Neamului” (Prof. Dr. Grigore Popa, în ziarul „Țara”, Sibiu, an III 1943 nr. 762).

E de prisos să mai adăugăm că aceste fraze cuprind tot adevărul. Cititorii foli noastre cunosc prea bine, din comunicările stilizate cu o rigiditate protocolară „umblările” misionare ale I. P. Sf. Sale.

Nu toate, firește! Cele mai multe dintre ele prezintă caracterul unor misiuni improvizate, dar cu atât mai eficace. Și împreună lucrătorii înaltului Ierarh — consilierii și profesorii de Teologie în primul rând — știu povesti destule amănunte mișcătoare în această privință. Vom destăina numai câteva, cu respectarea riguroasă a acelei pretențioase virtuți, discreția, demnă de osebă considerată mai ales în împrejurări excepționale, care te obligă să știi tot ce spui și să nu spui tot ce știi.

Iată-ne, de pildă, pe șoseaua vălăită dintre Sibiu și Brașov. Undeva, prin preajma Veștemului, o coloană de ostași vine dela instrucție. Înaltul Ierarh e în călătorie sau, poate, își îngăduie o raită la aer. Fereastră mașinei se deschide și pachete întregi de Cărțile de Rugăciuni zboară afară. Trupa rupe rândurile și culege merindea duhovnicească, apărută din bun-senin în calea ei. Am urmărit cândva, cu ochii înrouați, acest spectacol de neuitat.

Alte ori, tot pe-acolo, singur sau însoțit de Părintele I. G. sau A. P., I. P. Sf. Sa li oprește pe ostași, stă de vorbă cu ei, le împarte Cărțile de Rugăciuni, cruciuce și icoane și apoi, dacă indicatoarele orologiului nu dictează altminteri, își continuă plimbarea, urmat de mașină la o distanță respectuoasă. Scena se repetă mereu ori de câte ori I. P. Sf. Sa călătorește către Mănăstirea Brâncovenească dela Sâmbăta de sus: Părintele A., Diaconul N. M. sau cel puțin șoferul I. P. S. Sale, au fost martori la destule opriri neprogramate, cari îl duc pe Hristos în atâtea inimi descumpanite de „răutatea zilei”, ori de cine știe ce insuficiențe religioase, variabile dela om la om.

Cât privește „hula S.”, situată pe șoseaua Sibiu—Alba-Iulia, locul favorit de plimbare al I. P. Sf. Sale, aceasta a devenit de mult o veritabilă stație misionară. Lumea care trece pe-acolo, la anumite soroace ale zilei, de multe ori nu știe cine-i marele și venerabilul preot care-l adresează un cuvânt de caldă iubire paternă, odată cu darurile amintite mai sus.

Toate acestea, și alte multe detalii ziditoare de suflet, nu figurează în comunicările sobre pe cari organul nostru oficial le rânduește mereu la rubrica atât de modest intitulată: „Știre personală”.

N'am știut însă, până acum, că osebă grije pe care I. P. S. Sa o vădește față de ostașii din garnizoane, se întinde și asupra luptătorilor de pe front. Am aflat de ea așa din întâmplare. În cursul unei audiențe de serviciu, pe masa de lucru a înaltului Ierarh, am zărit un plic ornat cu felurite peceti postale, dar netimbrat: era o scrisoare „tip militar” veritabil, nu mai încăpea îndoială. Ne-am îngăduit, respectuos, o întrebare în legătură cu ea. Răspunsul a fost prompt ca toate manifestările Chiriariului nostru:

— Poți s'o iai, s'o citești!

Am mulțumit și am plecat, după ce aruncasem în prealabil o privire pe verso: Preot Căpitan Leonte Dăncescu, Batalionul 12 Vânători Munte, Oficiul poștal militar nr. 136.

Un nume evocator pentru mine... Și pentru destui alții dintre foști studenți ardeleni dela Facultatea de Teologie din Cernăuți.

Câteva minute după aceea, la mine acasă, în „șantierul” de-o sacră sobrietate care-mi ține tovarășie perpetuă gândurilor, străbăteam cu înfrigurare șirele așternute domol pe-o filă modestă:

Înalt Prea Sfințite Stăpâne,

Prin prezenta, cu fiască supunere și deosebită bucurie și satisfacție confirmăm primirea prețioaselor Înalt Prea Sfinției Voastre daruri, ce ați binevoit a ni le expedia cu atâta dărnicie, cu ocozia sf. Sărbători.

Neîntrecutele și pătrunzătoarele pastoralale le-am distribuit în zilele de Crăciun, cu ocazia vizitei mele, ostașilor răspândiți pe prima linie, ce nu s'au putut învrednici de a lua parte la sfânta slujbă, pentru a coborî cu adevărat și în înghețatele lor tranșee, ca și în cămara înviorată a inimilor lor, pacea cea sfântă a sufletului, cu ajutorul căreia să „înfrunte orice primejdii”, iar „iubirea izvoritoare de pace a Părintelui nostru celui ceresc” să-i însoțească acolo unde nu poate să pătrundă oricine, să-i întărească ziua și noaptea și să le încălzească inima, după spusele de aur ale Înalt Prea Sfinției Voastre.

Cărțile de Rugăciuni, Legenda sf. Liturghii, precum și gazetele „Lumina Satelor” și „Oastea Domnului”, întrucât mi-au sosit abia pe ziua de 5 I. c., le-am distribuit cu ocazia serviciilor religioase, sau — în majoritate — deodată cu colindul „Iordanului” și stropirea cu aghiasmă, săvârșite în zilele de 6—9 I. c., la posturile de comandă ca și în adăposturile subterane ale fiecărei grupe.

Având în vedere că majoritatea covârșitoare a soldaților din Batalionul nostru, fac parte din Mitropolia Ardealului, nu m'am putut reține să nu le citesc Duminecă 2 Ianuarie și Pastorală Înalt Prea Sfinției Voastre, care a fost ascultată cu cea mai mare smerenie și plăcere și care a pătruns la inima fiecăruia, mișcându-i adânc.

Nu Vă pot înfățișa Înalt Prea Sfinției Stăpâne, prin cuvinte, câtă bucurie, cât aer înmiezmat de praznic și câtă mulțumire sufletească au coborât aceste frumoase daruri în adăposturile întunecate ale scumpilor noștri soldați, la vederea și la citirea cărora fiecare s'a putut vedea în bisericuța sa din satul natal, în mijlocul părinților, rudeniilor și fraților lor din țară.

De aceea, în numele acestor bravi și jertfelnici fii ai Patriei, vin înaintea I. P. Sf. Voastre, rugându-Vă să binevoiți a ne primi expresia celor mai sincere și recunoscătoare mulțumiri, pentru marile bucurii ce ne-ați prilejuit cu ocazia acestor sfinte sărbători, iar drept recompensă veșnică rugăm pe Atotputernicul să Vă hărăzească „Sănătate” și „Întru mulți ani, Stăpâne!

Crimela, 16 Ianuarie 1944

Cu fiască supunere

Pr. Cpt. LEONTE DĂNCESCU

Batalionul 12 Vânători Munte

Of. poștal militar Nr. 136.

Dragă frate de departe, aș vrea să simți măcar în parte emoția cu care ți-am citit — nu o singură dată — mișcătorul răvaș ostășesc.

Parcă te văd și-acum!... Abia scăpat de pe băncile liceului, cu diploma de bacalaureat la mână, ai purces să îngroși rândurile studenților Facultății de Teologie din Cernăuți și obștea destul de număroasă a tineretului ardelean care se gătia acolo pentru îndeplinirea duhovniceștilor îndeletniciri de-acasă.

Te-am regăsit, apoi, după câțiva ani, în Sibiu nostru drag: erai în preajma examenului de calificare preoțească, după care aflasem că ai fost rânduit paroh pe meleagurile hunedorene, de cari te leagă nu numai obârșia trupească, ci și sufletul tău bun și echilibrat.

Absorbit de îndatoririle mele, pe cari le cunoști în cea mai mare parte, ți-am pierdut apoi urma...

„Ca să ți-o regăsesc printre bravi Vânători de Munte din Crimela.

Tu ai învățat de-ai, dela scaunul cel mai de sus, că locul oricărui preot de al nostru e acolo unde sângerează inima Neamului.

Citesc această certitudine în rândurile cumpănite ale mișcătorului tău răvaș ostășesc.

Fie de-apururi cu tine, și cu eroii pe cari îi îmbărbătezi, mâna ocrotitoare a Domnului, acum și pururea!

Al tău, Întru Hristos frate

Diaconul GRIGORIE

Venerabilul nostru redactor ENEA HODOȘ, membru de onoare al Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat

În frumosul Congres, pe care Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat l-a ținut Duminecă 30 Ianuarie 1944 la Sibiu, cu participarea unui număr de gazetari ardeleni neobișnuit de mare, foaia noastră s'a bucurat de o cinste deosebită, prin alegerea prin're membri de onoare ai acestei organizații, alăturarea de dnii Emil și Iuliu Hațieganu și Virgil Șotropa, și a venerabilului nostru redactor Enea Hodoș. Iată textul din raportul dlui Dr. C. Hagea, secretarul general al Sindicatului, citit în ședința festivă de Duminecă, prin care se propune cinstirea redactorului nostru:

Prin cinstirea venerabilului redactor al Telegrafului Român, Enea Hodoș, Sindicatul nostru leagă încă o punte cu trecutul său glorios. O punte brumată de vreme, care se arcuiește peste trei generații până în epoca „Tribunei”, cea mai frumoasă din istoria breslei noastre. Fiu al academicianului Iosif Hodoș, apărătorul neînfricat al drepturilor Ardealului în parlamentul dela Budapesta, nepot după mamă al fericitului Popa Dalin, prefectul de legiune dela 48, Enea Hodoș a fost pregătit pentru cariera de profesor, pe care a și ilustrat-o în mod strălucit. Dela începutul carierei sale a crezut însă, asemenea tuturor intelectualelor ardeleni de seamă, că nu e bine să vorbească numai unui mănunchiu de tinereți de pe catedra închisă între patru pereți ai clasei, ci să se adreseze neamului întreg dela tribuna presei. În coloanele acestora, ale Tribunei, ale Drapelului dela Lugoj, ale Telegrafului, ale Luceafărului, a servit mai întâi literatura, fie prin numeroase schițe și povestiri originale scrise într'un stil sobru, direct, neaoș românesc, fie prin excelente traduceri din marii tragici ruși (indeosebi Turgheniev), pentru cunoașterea cărora a învățat singur limba rusă. Ca profesor la Caransebeș a cules și a studiat cu rară dragoste și pricepere folclorul Banatului, activitate pentru care Academia Română l-a ales printre membrii corespondenți. De obiceiu intelectualii noștri își încep cariera în presă, pentru a și-o termina în fotoliul mai adăpostit de griji, mai confortabil al unei funcțiuni publice, când cel mult dacă mai cochetează din când în când cu vechea dragoste din tinerețe. Enea Hodoș a făcut drumul întors; când a părăsit cariera de profesor s'a așezat la masa de brad a Telegrafului Român, la care stă și astăzi cu toți cei 86 de ani care îi apasă umerii, cu mintea lui lucidă, cu simțirea sa dreaptă și românească, cu caracterul său integru, cu râvna sa neostoită.

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul!

Telegraful Român

Prin minciuni, dușmanul turbură sufletele celor slabi

Nu lăsa otrava svonului dușman să-ți pătrundă în casă!

La sărbătorirea Părintelui Dr. Ioan Lupaș

— O mărturisire din rândul preoșimii —

Institutul de istorie Națională de pe lângă Facultatea de Litere și Filosofie a Universității „Regele Ferdinand I” din Cluj-Sibiu, comemorându-l Duminecă la 6 Februarie c. în Sibiu fondatorul, pe regele unificator Ferdinand I și pe sprijinitorii săi, Patriarhul Dr. Miron Cristea și Dr. Valer Braniște, prilejuit-a foștilor săi studenți fericita ocazie de a sărbători și ei pe distinsul director al Institutului: Părintele Dr. Ioan Lupaș, Profesor universitar, Prorectorul Universității și membru al Academiei Române.

La această îndreptățită și cuvenită sărbătorire de față este cu duhul și preoșimea ortodoxă română din toată Transilvania, spre a-i mulțumi „sărbătoritului” ridicat din rândul ei, pentru că a ajutat-o prin studiul istoriei naționale să-și cunoască și iubească trecutul, să înțeleagă prezentul și să creadă în viitorul Neamului nostru românesc. (I. Lupaș, Istoria Românilor, ed. XII, p. 5). Pentru că aprins-a în sufletul preoșimii, ca pe o făclie pururea nestinsă conștiința unității noastre naționale. (Studii conferințe și comunicări istorice, București, 1928, p. 33). Și pentru că ne-a arătat, cu cartea istoriei noastre în mână, calea cătră „mărire mare și nume veșnic”. (I. Mac, 21, 51).

De față mai este apoi, pentru că să-și lălmădească admirația pentru providențiala lucrare pe care a desfășurat-o ca preot, profesor și publicist, pentru înălțarea întreg Neamului nostru românesc. Cele 813 studii, comunicări, conferințe, articole, cunoscute până acum, formează temelii, pentru expresia omagiului său. (I. Crăciun, Bibliografie, în Omagiu lui I. Lupaș, București, 1943, p. LXVIII). Apoi mai ales să-și deschidă și destăinuiească sufletul în frățească mărturisire:

„Ne este prețioasă credința, mărturisită pretutindenea cu tărie. „Nouă nu ne este ierlat a ne obosi. Putere, voință tare și credință neclintită; iată de ce avem noi lipsă”. (I. Lupaș, Credință, tărie, în Telegr. Rom. 1905, p. 1).

„Ne este scumpă alpierea de biserică, „la care trebuie să fim cu sfântă îndărătnicie, căci numai în adăpostul ei ne-am strecura, prin atâtea veacuri vifornice. Numai în și prin Biserică am reușit a trece peste începuturile unei vieți istorice, numai aici a putut afla ocrotire viața noastră națională din trecut”. (Acelaș, Originea Românilor, în Tel. Rom. 1905, p. 443).

„Ne cucerește mai ales dragostea pentru biserica dreptcrednică a Ardealului, căci „istoria bisericii române din Ardeal rezumă întreaga viața noastră națională din trecut”. (Acelaș, l. c. p. 441), care-i „lung freamăt de suspine” și „din caierul suferinții tors”. (Acelaș, Credință și tărie, Tel. Rom. 1902, Nr. 1, p. 1).

„Ne robește devotamentul pentru ortodoxia noastră românească, pe care o vede o «ortodoxie luptătoare» (Universul, 1934, Nr. 288, p. 6). Ilustrată de eroi și sfinți de mucenici. (Rev. Teol. 1930, p. 297).

„Ne este dragă strădania de a-l pune în deplină lumină pe mitropolitul erou: Andrei Șaguna, de admirația căruia mustesc toate operele sale. (I. Lupaș, Mitropolitul Andrei Șaguna, Sibiu 1909. Șaguna ca scriitor, Tel. Rom. 1902, p. 581. Mitropolitul Șaguna ca restaurator și legislator al Bisericii ort. române, Rev. Teol. 1923, p. 184. Mitropolitul A. Șaguna ca pregătitor al unității naționale, Universul 1923, Nr. 181. etc.) Cu câtă iscusință zugrăvește sufletul marelui ierarh în următoarele:

„Prin ce s'a învrednicit Mitropolitul Andrei Șaguna să fie așezat în cadrele istoriei noastre naționale alături de cei mai buni îndrumători și de cei mai mari educatori ai neamului nostru din toate timpurile?

Întâi, prin credința statornică și victorioasă, din care a izvorit neștrămutata lui hotărâre de a servi, în orice împrejurări, cu cel mai desăvârșit devotament cauza bisericii și a națiunii române.

În rândul al doilea, prin importantul spor de viață religioasă, culturală și poli-

tică, pe care activitatea lui multilaterală, deopotrivă de bogată în sacrificii ca și în rezultate epocale, a izbulit a-l adăuga patrimoniului nostru național atât cu ajutorul scrierilor sale, cât mai ales cu acel al instituțiilor create de dânsul împreună cu contemporanii săi.

Și în sfârșit prin contopirea deplină a personalității sale în personalitatea națională a poporului nostru, din sufletul căruia la cea dintâi atingere cu sufletul marelui său arhiepiscop și conducător politic, au ieșit, ca din stânca lovită de tolașul lui Moise minunate izvoare de apă vie, trezindu-se din seculara lor afipire energii creatoare în toate domeniile vieții, energii reținute de-o parte prin îndelungata vârstă de copilărie a poporului nostru, iar de altă parte, înăbușite prin vitregia stăpânirilor străine din trecutul nostru de robie. Îndată ce energiile acestea au început a se simți descătușate măcar în domeniul vieții bisericești și culturale, s'a pornit cu toată însuflețirea și cu întreg avântul tineretelor opera de fundamantare a vieții noastre naționale-politice, religioase și culturale, operă inspirată în mare parte de isuși povătuitorul Andrei Șaguna, săvârșită cu colaborarea voluntară a milioanele de credincioși, veseli că în sfârșit le-a fost dată puțința de a începe să clădească și pentru dânsii, după ce secolii dearândul clădiră și se sacrifică numai pentru alții”. (I. Lupaș, Sufletul lui Șaguna, în An. Inst. Ist. Naț. II, p. 274).

„Ne mișcă profund dragostea de plugarul fărâșii, mila pentru amarul lui chinuitor și dorul de a-l vedea fericit, care fâșnește elementar din „Toate plugurile umbilă”, plătite cu trei luni de temniță în Csilagbörtönul Seghedinului:

„E adevărat că plugarii sunt buni și blagosloviți, că hrănesc și pe alții „întru sudoarea feții” lor, și că pot îndura multe suferinți și asupriri.

Dar mai este și un alt adevăr și anume: dacă din întreaga roada muncii nu li se îngăduie și lor partea cuvenită, gin care să poată trăi omenește, dacă bogătanții nu știu decât să-i adape cu veninul asupririlor și să-i îngrămădească cu săgețile disprețului lor: atunci, umplându-se paharul suferințelor, acești oameni buni și pacinici, devin îngrozitori. Ați auzit cu toți, ce lucruri feroase s'au întâmplat prin Moldova și Țara Românească din pricina trufiei proaste și îngâmfații păcătoase a unor boeri și mai ales, a unor venetici de jidani hrăpărești.

În asemenea cazuri sapa și coasa și îmblăciile și toate uneltele dela lucrul câmpului, se prefac în arme în mâna plugarilor, cu sufletul plin de chinuri și de amar, în arme careucid năpraznic, — în arme prin care țărani își apără moșia ori cearcă să dobândească și ei un drept la viață și o stăpânire dreaptă peste moșia strămoșească. Atunci blândețea de miel al Domnului se poate preface în sălbătăcie de tigru”. (I. Lupaș, Paralelism istoric, București 1937, p. 24).

„Ne miră calmul și seninătatea din aspre vremi furtunate ca cele din toamna anului 1918 și luminoasa poază pentru turma credincioasă atât de actuală și azi:

„Prin orașele noastre puține și prin mulțimea satelor noastre pierdute în umbră se adună tineretul sub flamura mândrului nostru tricolor, se organizează în gardă națională și face înaintea sfințelor altare jurământ sărbătorește despre credința sa în acest stindard, pe care toți sunt hotărâți a-l purta cu vrednicie și glorie deplină. Nu însă ca soldați ai războiului, ci ca ostași ai apărării. Câtă fericire: să poți jura și vieții sub steag național, după ce timp îndelungat ai luptat sub steaguri străine și pentru scopuri adeseori potrivnice vieții și dezvoltării propriului tău popor! Libertatea nu înseamnă, fraților, desfrânare, nici patimă, nici răutate, nici poftă de răzbunare. Ci înseamnă dreptul sfânt și dumnezeesc de a și apăra tot insul interesul sale, fără a jigni și păgubi interesele deaproapei sale. Libertate este ceea ce spune Scriptura atât de simplu și pe înțelesul

utunor: ce ție nu-ți place, altuia nu face! Adevărata libertate este a sluji lui Dumnezeu. Iar lui Dumnezeu slujește numai celce știe împlini în toată bună vremea poruncile dumnezeiești. Se găsesc, însă, în aceste zile de prefaceri, mulți care rătăcesc în păreri greșite și prăpăstioase, grăbind în rușul capului a folosi darul ceresc al libertății ca un acoperământ al răutății, al poftelor de răzbunare și al pornirilor păcătoase, cari înjosesc și vatămă greu demnitatea omenească. Sunt de lipsă, ca la orice lucrare obștească, înaintea și mai presus de toate, trei lucruri: însuflețirea curată și puternică a tinerilor, judecata cumpătată și prevăzătoare a bărbatilor și sfatul înțelept al bătrânilor! Să căutăm a întruni la lucrarea noastră, de clădire a libertății naționale aceste trei elemente. căci numai atunci vom putea fi siguri de rezultatul deplin, pe care îl dorim neamului nostru din toată inima. Rogu-vă deci, fraților pe tot ce aveți mai scump și mai sfânt în lumea aceasta, ca să umblați cu vrednicie întru chemarea, la care sunteți chemați. Să privegheați cu toată trezvie, ca nu cumva prin vre-un cuvânt sau prin vre-o faptă nesocotită să ne faceți naftunea de ocară tocmai în aceste zile mari și să pângăriți raza sfântă a libertății, care abia acum începe a miși și pe orizontul vieții, noastre naționale. Primiți deci eu bunăvoință și urmați cu osârdie sfatul acesta creștinesc, cuprins în cuvintele apostolului Pavel: „Duhul să nu-l stângeți, prorociile să nu le defăimați, toate să le adevăriți, ce este bun să înțelegeți de tot felul de lucru rău să vă feriți; iară însuși Dumnezeu păcii să vă sfințească pe voi întru înate desăvârșit”. (I. Colopofel, Revoluția din 1918, Cluj 1926, p. 62—63).

„Ne mângâie și azi și ne întărește optimismul robust, purtat nealterat în suflet din tinerețe până la bătrânețe, Acel optimism biruitor striga generației din 1906, cu ocaziunea sfințirii catedralei din Sibiu, la 12 Maiu:

— „Veniți la închinare!”
„Ca o cântare de biruință, desfătându-ne auzul și înviind sufletul nostru, va răsună mâne, în dimineața sfintei Dumineci a Samarincii, glasul clopotelor catedralei românești din Sibiu.

Sunetul lor metalic va despică triumfător văzduhurile, pentru că să străbată de parte, vestind pretutindeni, peste întreaga înfînderea așezărilor românești, acest prilej de înaltă și senină bucurie a Ardealului nostru: sfințirea noului lăcaș de închinare. Dintru nimica l-a ridicat, împodobindu-l cu atâtea strălucire, dajdia cea de bună voie, izvorită cu prisosință din sentimentul de jerfire al poporului nostru dreptcredincios...

În inimile noastre răsare acum și sporoste nădejde nouă, că acelaș Dumnezeu al îndurărilor nu își va înforca fața sa dela noi, ci ne va trimite, după vrednicia noastră și alte dovezi ale milei Sale, până când odată vom ajunge plinirea vremii, care va aduce realizarea tuturor justelor noastre dorințe și ale sfințelor noastre aspirații...

„Ne înalță suletește înălțarea etnosului românesc și inarticularea lui în divin: Treime sfântă și nedespărțită: limbă, lege și moșie (I. Lupaș, Țara Noastră, Sibiu 1907 p. 35).

Limba, căci după Antonio Bonfini strămoșii noștri s'au războit mai mult „pentru păstrarea limbii decât pentru viață”. (Acelaș, Istoria Unirii Românilor, București p. 33).

Legea, căci după Antonio Possevino străbunul nostru fost-au „statornici în legea și ritual lor”. (Acelaș l. c. p. 25).

Și moșia, căci la noi „e legat prin sânge pământul de popor”. (Acelaș, l. c. p. 19).

„Ne bucurăm și ne veselim, apoi, pentru că acela, care fost-a pe băncile școalei „cel dintâi eminent”, în seria lui, în tinerețe, după atestarea lui N. Iorga, „cel mai bun scriitor istoric din tinăra generație ardeleană”, (I. Crăciun, l. c. p. XIX), în bărbăție savantului, universitarului, academicianului, amasadorul drepturilor noastre istorice în strelnătate, (I. Lupaș, La Transilvania cuore della vita romena, Bucurest 1942. Acelaș: La Transylvanie,

coeur de la vie roumaine, Bucarest 1942, Acelaș: Zur Geschichte der Rumänen, Sibiu 1943 etc. la bătrânețe „întâiul istoric al Ardealului” — ca protopop face parte din rândul preoșimii ortodoxe ardelenene, este al nostru cu toată ființa sa.

„Și la urmă, ne măgulește istorica evocare a fraților noștri de preoție care au luptat mai eroic și s'au jertit mucenicește în slujba lui Dumnezeu și pentru „dreptatea istoriei” pe seama neamului lor. Ne place figura protopopului Mihail din Brașov, care iasă la 1699 întru împlinirea lui Mihail Viteazul și îl înduplecă să cruțe satele din Țara Bârsel. (I. Lupaș, Cronici și istorici români din Transilvania, Craiova, I p. IX). Ne este dragă osârdia preotului Căzan din Mesteacăn de a binecuvânta la 1784 gloata românească, pornită să-și cucerească prin foc și sânge libertate și a preotului Petru Iancu, din Lupaș, care o urmă cu sf. Cuminecătura spre a împărtași pe cei ce se vor bolnăvii. (Acelaș, Răscoală țărănilor din Transilvania Cluj, 1934, p. 91 și 109). Ne surprinde plăcut vrednicia bătrânului preot Ioan Crișănuț Hagiu, care luă apărarea lui Horia cel legat și ocărat în plața Abrudului, chiar dacă va fi să plătească îndrăzneala cu capul. (Acelaș, l. c. p. 162).

Ne săgeată inima năprasnica durere a părintelui Nicolae Rațiu din Alba-Iulia, care n fața roții ce zdrobea oasele lui Horia căzu lângă el în nesimțire. (Acelaș l. c. p. 176). Ni se înfățișază apoi luminos chipul preotului Sava Popovici din Rășinari Sibiu-lui, care pe la 1792 predica înfocat credincioșilor săi despre originea și continuitatea Românilor (Rev. Teol. 1928 p. 7). Ne răpește măreția șiragului de preoți—prefecți, tribuni, centurioni din viforul anilor 1848—49 și alții. (An. Inst. Ist. Naț. VII p. 707 Rev. Teol. 1924 p. 298), scoși din întuneric la lumină de condeiul său iscusit.

Mărturisirea noastră curată ar curge mereu ca un izvor cântăreț, dar șaptele ei se copleșesc de graiul rugămintei stăruitoare:

— Înainte, Părinte, pe drumul credinței, muncii și luptei biruitoare. Căci pe acest drum și-a cucerit copilul orfan din Săliște locul cel dintâi din școala vremii. Pe el ajuns-a tinărul prigonit în liceul unguresc al Sibului de profesorul îngust la suflet Tompa Arpad, tocmai la inima marilor profesori Virgil Olău și Vasile Goldiș, dela liceul român ortodox al Brașovului care și-a împregnat indestructibil pecetea genuină românească și ortodoxă pe tot sufletul său ales (I. Crăciun l. c. p. XVII). Pe el urcat-a bărbatul neînfricat din temnița Seghedinului, unde urzise planul monografiei șaguniene și l-a înfăptuit în mare parte. (I. Lupaș, Paralelism istoric, București 1937 p. 31), la premiul Academiei Române, la membrul corespondent al ei, la catedra universitară, la demnitatea de membru activ al Academiei, la fotoliul ministerial și la culmea gloriei de azi. Și cele cu voia lui Dumnezeu trecut-a peste pragul alor șase decenii, viguros și entuziasmat, numai pe acest drum de ascensiune spirituală își va putea încununa în viitor impunătoarea operă națională și bisericească. Noi slujitorii altarului dorim mai ales: opera bisericească, pentru că biserica este organul Providenței în mijlocul Neamului nostru”. (I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, Un istoriograf credincios, în Omagiu lui Ioan Lupaș, p. 49).

Prot. A. NANU

Citiți și răspândiți

Revista Teologică

Organ pentru știința și viața bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. St. Mitropolit NICOLAE al Ardealului. Redacția și Administrația: Sibiu, Academia teologică „Andreiană”. Redactor: Prof. Dr. Grigorie T. Marcu. Abonament anual, Lei 900.

Predică de război

Intoarcerea la Dumnezeu

«Mi-e sete» [Ioan 19, 28]

Spânzurat pe lemnul crucii între cer și pământ pe culmea Golgotei Iisus Hristos cutremurat de suferință, știind că toate s'au săvârșit, a strigat: *mi-e sete*. El a venit pe pământ pentru a căuta pe om și al îndrepta spre Dumnezeu pentru a descoperi omului iubirea și sfințenia dumnezeiască și al apropia de ea, în aceasta stă mîsluina lui Hristos aceea era dorința Lui, setea care-l făcea ființă. Persoana lui Iisus Hristos Dumnezeu adevărat și om desăvârșit a realizat în această misiune tainică planul ceresc de redobândire a lui Adam celui căzut. Dar precum prin greșala unuia a suferit tot neamul, așa prin neprăhănia lui Hristos aveau să se izbăvească mulți. De acest lucru îl era sete Domnul, această sete de ridicare a tuturor sufletelor către Dumnezeu l'a purtat în toată vremea cât a pribegit în trup printre noi, acestei dorințe arzătoare l-a dat glas și-n ceasul morții pe Golgota: *Mi-e sete*.

Acest suspin de pe Calvar este pentru omenirea din toate veacurile, o chemare, o mustrare. O chemare care va răsună până la sfârșitul veacului când se va stinge, cu toate că oamenii ar dori-o; mustrare, pe care acum n'o luăm în seamă de care însă la sfârșit vom fi loviți ca de un trăsnet. Aceasta este însă adevărul, așa ne învață Evanghelia așa mărturisește Biserica. Dumnezeu ne strigă, ne cheamă, ne caută, dorește apropierea de noi, caută toate mijloacele de-a ne face să ne întoarcem spre El. Văzând această sete a cerului după pământenii noi ar trebui să fim înțelepți să ieșim în calea lui Dumnezeu să ne îndreptăm spre cel ce ne caută, să ne întâlnim cu El, să-l mulțumim pentru marea interes ce ne poartă, să-l ne dăruim Lui, să ne întoarcem la El! „Pe noi înșine și unul pe altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm”. Fericiti vom fi când vom căuta pe Dumnezeu din bunăvoință, din dragoste, din dorul curat de a ne apropia de lumina cerească de sfințenia de sus. Răsplătirea ce vom primi în schimb va fi cea a îngerilor cari neconținți slujesc înaintea Creatorului (Isaia 6, 1-3).

Biblia ne înfățișează pe Iacob (Facere 28, 17) care urcându-se pe scara ce unia cerul cu pământul, ajungând la treapta cea mai de sus privirea i-se perdea în înfinit, iar el vrăjit de vedenia ca aceasta a strigat: „Cât de înfricoșat este locul acesta! Aici este cu adevărat casa lui Dumnezeu și aici este poarta cerului”. Binecuvântată experiență când sufletul intră în letele și deșteaptă conștiințele adormite. Cum va putea fi un preot, stăpânit de lămești nevrădnicii, luminător de suflete și deșteptător de conștiințe?

O mare bucurie lăuntrică, însuflețită de nădejdea mântuirii, mână pe creștin la primirea tainei. Să intrăm în legătură cu nemărginitul, când omul se atinge de Dumnezeu. Experiența aceasta

suntem chemați să o facem nu numai când părăsim viața pământească, ci încă trăind în trup pe pământ! Câte pilde minunate de-ale sfinților n'avem în această privință în trecutul Bisericii? Întreaga viață, suferință și fericită moarte a mucenicilor s'a întemeiat în acest contact tainic. Din această legătură mistică s'au adăpat părinții bisericești încât nu-au lăsat comoara de învățătură, care biruiește veacurile.

Întâlnirea dintre Dumnezeu și om, atingerea pământului de ceruri, a dat întotdeauna roduri binecuvântate, de mântuire pentru oameni. La plinirea vremii s'a realizat acest contact în deplinătatea lui prin împreunarea celor două firi, dumnezească și omenească în Iisus Hristos. Consecințele acestei uniuni în persoana lui Iisus Hristos Cuvântul lui Dumnezeu sunt veșnice.

Așa ni s'a născut Mântuitorul și prin El „îndumnezeirea firii noastre la o treaptă atât de înaltă, pe care nici nu ne puteam închipui unde se află. Cu toată vâpăia care a cuprins-o, firea omenească în Iisus Hristos a rămas întreagă, slujind ca un canal prin care se scurgea dragostea lui Dumnezeu ca o icoană în care putem privi lumina cerească. Sau după mărturia sf. Ioan Damaschin. Ferul înroșit în foc arde, nu pentru că stă în firea lui puterea de-a arde, ci din pricina că s'a împreunat cu focul”. (D. Stăniloae: „Iisus Hristos”, pag. 179).

„Mi-e sete!” Chemarea stăruitoare a Mântuitorului răsună și pentru noi cei de astăzi. Iisus ne cheamă, Iisus ne caută, strigă după noi, dragostea lui cerească nu poate fi potolită decât în ceasul când noi ne vom apropia de El, când ne vom atinge de sfințenia Lui, când ne vom hrăni din cuvântul Lui, când vom bea din apa pe care El o dă, când ne vom cuminca din trupul Lui, care este cu adevărat hrană și vom gusta din sângele Lui, care este singura beaură de mântuire pentru noi. (Ioan 6, 55).

Dar lumea de azi, prea puțin îl caută pe Hristos! Oamenii zilelor noastre n'au ce face cu Hristos, pentru că ei nu se potrivește cu Hristos, sunt purtați de alte doruri, li mână alte ambiții. Chiar dacă cineva le-ar da pe Hristos, ei l'ar refuza! Ar zice: țin-ți pe Hristos, nouă nu ne trebuie.

Dar iubirea cerului e atât de mare încât chiar peste voia noastră Hristos ne caută și ține ca noi să-l aflăm, să-l descoperim, să-l cunoaștem și să ne întoarcem la El.

Istoria convertirii apostolului Pavel ne servește ca o nedesmințită mărturie (Faptele Ap. 9).

Capitolul 15 din Ev. Luca, cu oala și drahma pierdută, ca istoria fiului risipitor, sunt pravile cerești uimitoare. Când nici în urma unor astfel de chemări noi nu ne întoarcem, Dumnezeu ia biciul și și ne lo-

veste. Ne lovește mai întâi prin suferință personală în trup, ne pune frâu sburdării, ne ia sănătatea, ne pune zăbala boalei în gură, căci altfel l-am uita.

Așa vedem pe femeia gârbovă, pe cea cu curgerea de sânge, așa pe alți mai mari sinagogii.

Când nici în urma unor astfel de încercări nu înțelegem, cerul ne trimite pedepse și mai grele. Oare războiul care bântuie de ani de zile peste întreaga omenire nu este un biciu al lui Dumnezeu? Înțelegem noi oare chemarea cerului? Întoarce-ne-vom la pocăință? Mai zăbovim în calea fărădelegii, în țara roșcovilor păcatelor?

Veniți să ne întoarcem la Dumnezeu, la Părintele nostru ceresc, în Patria noastră cea stătătoare. Acolo ne așteaptă iubirea cea veșnică a dumnezeirii pentru a ne cuprinde în focul ei, pentru a ne îndulci din savoarea ei cea netrecătoare!

Îndrăznește suflete! „Cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să ne apropiem”.

Preot Gh. Secaș

INFORMAȚIUNI

M. Sa Regele Mihail I a fost supus în castelul Foișor în 22 Ian. c. unei operații chirurgicale, care a reușit pe deplin. Starea sănătății iubitelui nostru Suveran este astăzi cât se poate de bună.

Scuții. Marele Stat Major a hotărât ca locuitorii cari au dela cinci copii în sus, să fie scuții de concentrare, Eliberarea actelor de stare civilă acestor locuitori, în vederea scutirii de concentrare, se face fără de taxe comunale.

Parastas. Sâmbătă în 29 Ian. 1944 s'a slujit, în catedrala mitropolitană din Sibiu, parastas pentru odihna sufletului răposatului fost consilier arhiepiscopesc Dr. George Proca. A asistat la slujba religioasă, afară de îndurerata familie, simțătorii și prieteni ai regretatului dispărut.

† Smaranda Gheorghiu, scriitoare cunoscută sub numele „Maica Smara”, a încetat din viață la vârsta patriarhală de 87 de ani și a fost înmormântată, în 28 Ianuarie c. în cimitirul Belu din București. A funcționat mulți ani ca institutoare în Ploiești, apoi în capitală. Pe lângă activitatea școlară, a colaborat la reviste și ziare și a scris o sumedenie de cărți pentru tineret. Ca membră în societăți de cultură și-a făcut datoria împrăștiind pretutindeni luminile unui gând sănătos și generos, ca o adevărată nepoată a mult talentatului fabulist Grigore M. Alexandrescu. Posteritatea îi va păstra o lungă și bună amintire.

O nouă medalie. Monit. Oficial din 28 Ianuarie, publică decretul-lege prin care se crează medalia ostașilor basarabeni și bucovineni. Această medalie va fi conferită tuturor ostașilor origi-

nari din Basarabia și Bucovina care, la cedarea temporală a acestor teritorii, au rămas de bună voință în țară.

Conferință publică. Ciclul conferințelor: Luptători pentru unitatea națională, se continuă Duminecă în 6 Febr. 1944, ora 17, în sala prefecturii județului Sibiu. Va vorbi dl Romul Seșanul despre Take Ionescu, Intrarea liberă.

(9) 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreț bisericesc la biserica Sf. Petru și Pavel din Brașov I. A. R. se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat, dela data când postul va fi lutregit.

2. Venitele după serviciile din parohie.

3. Locuință, încălzit și luminat dela parohie în natură sau echivalentul în bani.

4. Poate ocupa și un serviciu după pregătire, la uzinele I. A. R.

Concurenții își vor înainta cererile însoțite de diploma de cântăreț bisericesc dela o Școală de cântăreți bis. precum și alte acte de recomandare, consiliului parohial al Bis. „Sf. Petru și Pavel” Brașov Cartierul I. A. R. și se vor prezenta la Biserica pentru a-și arăta cunoștințele în Tipic și aptitudinile la cântările bisericești.

Brașov la 17 Ianuarie 1944.

Văzut:

Dr. N. Stinghe,
Adm. Prot.Pr. Gh. Malene
Paroh.

Nr. 14.070-943/1

(4) 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de inspector al învățământului religios de grad secundar din Arhiepiscopia noastră, înființat de On. Minister al Culturii Naționale și al Cultelor, Subsecretariatul Cultelor cu Nr. 60.218-943, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Salarul împreună cu acest post este de 16.000 Lei lunar.

Solicitanții trebuie să fie preoți de confesiune ortodoxă.

Cel ce dorește a ocupa acest post își vor înainta cerere timbrată, însoțită de toate actele prevăzute în Legea învățământului secundar, Consiliului Arhiepiscopiei ort. rom. din Sibiu.

Sibiu, la 4 Ianuarie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Acolo departe, față în față cu inamicul se bat cu dăruire, copii, frații, părinții noștri. Să nu le slăbim rezistența făcând să circule minciunile lansate de inamic.

FOIȘOARA

Pastorația în legătură cu slujbele din molitvelnic

(2) Chemarea preoților de astăzi

Mântuirea nu poate veni decât tot dela Hristos și Biserica Lui, care prin darurile și mijloacele ei și prin clerul său trebuie să dea și să câștige marea bătălie dela care nu se poate sustrage reîncreștinarea poporului nostru. Porunca prin care Mântuitorul a formulat programul de muncă al apostolilor, în misiunea lor de a aduce înțelega lume la ascultarea credinței în Dumnezeu, enunțat prin cuvintele: „Mergând învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului

Duh, învățându-le să păzească toate câte am poruncit vouă” (Mat. 28, 19) sună de astăzi tuturor slujitorilor lui Hristos de astăzi. Cu alte cuvinte, preotul nu mai poate aștepta acasă rarile cazuri când este chemat la anumite slujbe și cu atât nu poate sta comod la birou scriind și subscriind acte oricât de importante ar fi ele, ci trebuie să fie veșnic pe terenul enoriei sale și să intre chiar nechemat și nedorit în mijlocul oamenilor și în casele lor, spre a le așeza noile fundamente ale credinței și ale moralei creștine, la temelia vieții lor. Noi nu putem asista cu indiferență la drama morală ce se petrece sub ochii noștri cu atâția frați, cari îmbrățișând ideologii străine și potrivnice Bisericii, cum e de pildă comunismul, cad din credință și devin areligioși. Sunt rari cazurile când devin de dreptul protivnici Bisericii dar adeseori cad într'un indiferentism feroce, dela care numai

un pas mai este până la starea de vrăjmaș al lui Hristos și al Bisericii Lui. Am cunoscut mai mulți români comuniști, cari în discuțiile ce le-am avut în ultimul timp cu ei asupra credinței, mi-au spus: Lăsăm pe oricine să creadă cum vrea și cum îi place, noi nu simțim nevoia credinței și a religiei, dar totuși am dori să fim religioși, de aceea ajutați-ne să credem”.

Este poate ultimul moment când sufleteste se mai poate salva neamul acesta. Salvarea, repet, să nu o așteptăm din senin, căci ea constituie o mare piatră de încercare, sau cum am zis, o mare bătălie pe care preoțimea română nu o poate câștiga decât prin maximum de zel, și avânt pastoral, desbrăcată de toate grijile pământului și călăuzită de cel mai sfânt și curat ideal pus în slujba mântuirii sufleteste a poporului nostru.

Numai călăuziți de acest sfânt ideal noi preoții vom putea converti poporul

nostru la credință și-i vom putea asigura fericirea vecinică în împărăția lui Dumnezeu. Ne stăneneste însă în această tendință spre supremul bine iminent și transcendent, păcatul. Suntem atât de puternic aplecați spre păcat, încât pare că am fi prizonierii lui. Noi știm bine că aceasta nu-i adevărata stare a ființei noastre, suntem deplin conștienți că Stăpân ni-e bunul Dumnezeu și Lui Unuia trebuie să-i slujim. Dar compromisiul vieții lui Adam ne-a betejit și ne-a mânt pe calea deșertăciunii. Din această rătăcire care duce spre prăpastia iadului, ne scoate Domnul nostru Iisus Hristos. Fiul lui Dumnezeu a biruit păcatul în trupul Său, dându-ne putere și nouă ca să luptăm împotriva lui. Îndrăzniți, eu am biruit lumea. Această este porunca.

(Va urma).

Preot Valeriu Voineag